

Adviezen behandeling Burgerakkoord Zuid-Holland Wonen

Krachtig Zuid-Holland

Leeswijzer

Samenvatting

Dit document bevat de adviezen van Gedeputeerde Staten voor behandeling van de beslispunten die horen bij het thema 'Wonen' uit het Provinciaal Burgerakkoord Zuid-Holland.

Als initiatiefnemer van het Burgerberaad zal Provinciale Staten zelfstandig beslissen hoe zij de opvolging van het Burgerakkoord daadwerkelijk willen vorm geven en welke beslispunten zij geheel of gedeeltelijk willen overnemen, dan wel willen afwijzen.

De adviezen in dit document dienen dan ook slechts ter ondersteuning van de gezamenlijke besluitvorming door Provinciale Staten over de verdere behandeling van alle 113 beslispunten uit het Provinciaal Burgerakkoord Zuid-Holland.

Achtergrond

Tijdens de Provinciale Staten vergadering van 20 september 2023 heeft Provinciale Staten Gedeputeerde Staten verzocht haar te voorzien van een overzicht in hoeverre de beslispunten uit het Provinciaal Burgerakkoord Zuid-Holland zijn opgenomen in het coalitieakkoord 2023-2027 "Krachtig Zuid-Holland" en haar, mede op basis van dit overzicht, te voorzien van een voorstel tot behandeling van alle beslispunten uit het Provinciaal Burgerakkoord Zuid-Holland.

Dit overzicht, "[Analyse overeenkomsten Burgerakkoord en Coalitieakkoord](#)", is in november 2023 toegezonden aan Provinciale Staten. In dit overzicht zijn de beslispunten opgedeeld in 3 categorieën:

- Categorie 1 Het beslispunt (uit het Burgerakkoord) komt volledig of grotendeels terug in het coalitieakkoord.
- Categorie 2 Het beslispunt (uit het Burgerakkoord) komt deels terug in het coalitieakkoord
- Categorie 3 Er staat niets over dit beslispunt (uit het Burgerakkoord) in het coalitieakkoord.

In de [begeleidende brief bij de analyse](#), van 7 november 2023, heeft Gedeputeerde Staten Provinciale Staten geadviseerd om alle beslispunten uit categorie 1 over te nemen en aangegeven in het eerste kwartaal van 2024 een voorstel te doen voor de opvolging van de punten uit categorie 2 en categorie 3.

Inhoud en indeling document

Dit document bevat de gemotiveerde adviezen van Gedeputeerde Staten voor afhandeling van de beslispunten die horen bij het thema 'Wonen' uit het Provinciaal Burgerakkoord Zuid-Holland.

In overeenstemming met [motie 1094](#) en de [partnerovereenkomst met de stichting G1000.nu](#) is er voor gekozen te adviseren een beslispunt:

- Over te nemen;
- Gedeeltelijk over te nemen;
- Af te wijzen;

Bij elk beslispunt is ook aangegeven in welke staten-commissie het beslispunt door de griffie is ingedeeld.

Direct na deze leeswijzer is voor een snel overzicht een samenvattingstabel opgenomen waarin per beslispunt, het advies van behandeling en een zeer beknopte weergave van de motivatie van het advies is opgenomen.

NB! Voor de volledigheid zijn in dit document ook de voorstellen ter opvolging van de beslispunten uit categorie 1 meegenomen.

Samenvatting

	Cie.	Advies om:	Opmerkingen
W1.1 Onderzoek woonbehoeftes	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W1.2 Meer slimme seniorencomplexen	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W1.3 Sociale-huursector verbeteren	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W1.4 Hulp bij verhuizen	BW	Af te wijzen	Gemeentelijk geregeld; geen rol provincie
W1.5 Pilot wonenruil-app	BW	Af te wijzen	Hierin voorzien particuliere initiatieven; geen rol provincie
W2.1 Beleid betaalbaar wonen	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W2.2 Verbetering samenwerking	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W2.3 Herinvoeren Premie A.	BW	Af te wijzen	Rijkstaak
W2.4 Doorstroming bevorderen	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Provincie pakt nu rol in via subsidies en optimalisering.
W3.1 Wonen is nutsvoorziening	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Provincie stuurt op aandeel betaalbare woningen, maar ziet ook rol vrijemarkt in woningopgave.
W4.4 Aanbevelingen leefbaarheidsscore	RM	Af te wijzen	Provincie maakt geen gebruik van Leefbaarheidsscore voor verbetering leefomgeving.
W4.5 Betrekken inwoners en bedrijven bij leefbaarheid	RM	Over te nemen	In Omgevingswet wordt participatie bij besluitvorming verplichting.
W5.1 Prioriteit ombouwen karakteristieke panden naar woningen	BW	Af te wijzen	Past niet binnen huidige focus en inzet van PZH in erfgoedbeleid; herbestemming beperkt tot rijksmonumenten.
W5.2 Kantoorpanden ombouwen vóór nieuwbouwvergunning	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Woningbouw opgave te groot voor volledige invoer. PZH stuurt op effectief ruimtegebruik.
W5.4 Ombouw-kansenkaart	BW	Over te nemen	Kan opgepakt worden op basis van eerdere programma's
W5.5 Invloed voor buurtbewoners bij ombouwprojecten	BW	Af te wijzen	Gemeentelijke taak
W6.1 Het puntensysteem toepassen op alle huurwoningen	BW	Af te wijzen	Rijkstaak
W6.2 Bewijslast huurbepaling bij verhuurder	BW	Af te wijzen	Rijkstaak; onderdeel van wetsvoorstel "betaalbare huur"
W6.6 Hypotheek en studieschuld	BW	Af te wijzen	Rijkstaak
W6.7 Bereikbaarheid woongebieden	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Is bestaande ambitie in Transitieplan OV, maar maatwerk vaak noodzakelijk.
W6.8 Ruimte voor bijzondere woonvormen	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W6.9 Participatie potentiële bewoners	BW	Af te wijzen	Gemeentelijk taak; wordt in voorzien in Omgevingswet

W8.1 Provincie pakt regie	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Vereist keus wijze van aanpak
W8.2 Provincie stimulerende rol richting gemeenten	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W8.3 Inzetten op kleinere woningen	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Vereist keus in wijze van aanpak
W8.4 Stimuleringsmaatregelen kleiner wonen	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Vereist keus in wijze van aanpak
W8.5 Tijdelijk leegstaande terreinen beschikbaar voor experimentele woningbouw	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Voornameijk gemeentelijke taak waar provincie wel op kan sturen.
W8.6 Stimuleren seniorenwoningen (55+)	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W9.1 Beschikbaar stellen huisvesting studenten binnen de gemeente	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Provincie stuurt op betaalbare woningbouw. Studentenwoningen zijn voornamelijk gemeentelijke taak
W9.4 Woningen voor starters	BW	Af te wijzen	Provincie heeft geen subsidie voor starters
W9.5 Huisvesting specifieke doelgroepen	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Afhankelijk van aannemen Wet Versterking Volkshuisvesting hoe provincie hier rol in kan pakken
W10.1 Blijvend inzetten van participatie	BMM	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W10.2 Duidelijke spelregels participatie	BMM	Over te nemen	Wordt opgepakt in lopende beleidsactualisatie participatiebeleid en opstellen participatieverordening
W10.3 Participatie-uitkomsten omzetten in beleid	BMM	Gedeeltelijk over te nemen	Uiteindelijke beslissing is aan Provinciale Staten conform afgegeven mandaat bij participatie traject.
W10.4 Erkennen kloof	BMM	Gedeeltelijk over te nemen	Provincie houdt zich aan vooraf gemaakte afspraken doel bij participatie.
W10.5 Evaluatie van dit Burgerberaad voor toekomstige varianten	BMM	Over te nemen	Evaluatie loopt. Resultaat verwacht na zomer 2024
W11.2 Focus op huisvesting	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W11.3 Betaalbaarheid en doorstroming voor generaties	BW	Over te nemen	Gehoor gevend aan de oproep PS in motie 1094 opgenomen in coalitieakkoord en onderdeel van gepland beleid.
W11.5 Leefbaarheid huurders	BW	Gedeeltelijk over te nemen	Primair gemeentelijke taak waar de provincie adviserende en ondersteunende rol in pakt.
W11.6 Biobased als norm	BW	Over te nemen	In lijn met provincie doel voor verruiming biobased bouwen.

1. Doorstroming op de woningmarkt hapert in Nederland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W1.1 Onderzoek woonbehoeftes: Er is te weinig informatie over de woonbehoeftes van mensen en wat ze werkelijk willen, waarover we vinden dat er een onderzoek begonnen moet worden.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Valt in huidig beleid, in het coalitieakkoord staat dat GS wil onderzoeken of dit eens per jaar kan worden uitgevoerd.

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

1. Doorstroming op de woningmarkt hapert in Nederland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W1.2 Meer slimme seniorencomplexen: Er zijn grote blokkades voor ouderen om kleiner te gaan wonen, wat een groot probleem is met de vergrijzende populatie – meer initiatieven zoals de Berkenflat in 's-Gravenzande (slimme seniorencomplexen) zijn nodig.

2. Ingedeeld in commissie Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat dat we innovatieve vormen van woningen (vooral met kleine woningoppervlakte) stimuleren, denk aan woningen voor senioren zoals knarrenhof. (knarrenhof wordt in beide documenten letterlijk genoemd als voorbeeld).

4. Advies om het beslispunt: **Over te nemen**

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

1. Doorstroming op de woningmarkt hapert in Nederland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W1.3 Sociale-huursector verbeteren: De sociale huursector heeft problemen – de provincie moet definitieve stappen zetten om deze te verbeteren.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staan twee punten genoemd die bijdragen aan het verbeteren van de sociale-huursector zoals het uitbreiden van voorraad sociale-huurwoningen en het voortzetten van woningbouwsubsidies.

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

1. Doorstroming op de woningmarkt hapert in Nederland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W1.4 Hulp bij verhuizen: Hulp bij verhuizen is voor kwetsbare doelgroepen nodig – dit zou kunnen in de vorm van subsidies voor verhuizingen, of via gemeentes hulp bieden om te verhuizen.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Dit is een specifiek punt waar de provincie in eerste instantie geen taak in ziet. Wel zet Sociale Verhuurders Haaglanden (koepelorganisatie van woningcorporaties Haaglanden) zich in om ouderen met verhuishwens te begeleiden.

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit wordt op gemeentelijk niveau al geregeld. In onze provincie werken namelijk diverse gemeenten en woningcorporaties met bijvoorbeeld verhuismakelaars. De provincie heeft hierin geen toegevoegde waarde.

1. Doorstroming op de woningmarkt hapert in Nederland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W1.5 Pilot wonenruil-app: Een pilot starten voor een provinciale dan wel landelijke woningruil- app, voor zowel koopwoningen als (sociale) huurwoningen, waardoor huisjesmelkers en vastgoedinvesteerdere niet kunnen inmengen in de markt.

2. Ingedeeld in commissie:

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord, dit is een erg concreet punt waar de provincie geen rol in heeft. Wel is er een HuisjeHuisje app geweest vanuit woningcorporaties (2017-2019) maar dit experiment is gestaakt vanwege geringe aanvragen voor woningruil.

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Er zijn diverse particuliere initiatieven die voorzien in deze behoefte (www.woningruil24.nl, www.huisruilen.nl, www.ruilmijnwoning.nl, www.huisruilen.nl, www.nationalehuizenruil.nl, etc.), daarnaast bieden sommige woningcorporaties ook de mogelijkheid om te ruilen van een woning (bv de woningcorporatie Patrimonium Barendrecht, woningcorporatie Havensteder, etc.).

2. Betaalbaar wonen is een recht!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W2.1 Beleid betaalbaar wonen: De provincie Zuid-Holland moet betaalbaar wonen beleid maken.

2. Ingedeeld in commissie:

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen, betaalbaarheid van woningen en de prioriteit daarvan wordt op meerdere pagina's van het coalitieakkoord benoemd. Concrete afspraken: minimaal 30% van bestaande voorraad is sociale huurwoningen en 2 op de 3 nieuwe huizen vallen in de categorie betaalbaar (landelijk), en 40% van de nieuwbouwwoningen moet sociaal zijn (dat komt neer op circa 100.000 sociale huurwoningen).

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

2. Betaalbaar wonen is een recht!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W2.2 Verbetering samenwerking: Verbetering samenwerking tussen provincie, gemeenten en woningcorporaties.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Er staan meerdere verwijzingen bij het thema wonen naar het belang van goede samenwerking. Op pagina 6 staat "We blijven inzetten op samenwerking in de regio, om op deze wijze de solidariteit te handhaven en te bewaken binnen en tussen regio's."

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

2. Betaalbaar wonen is een recht!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W2.3 Herinvoeren Premie A.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Rijkstaak. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Dit is geen taak voor de provincie. In het verleden werd de premiekoopregeling gefinancierd en uitgevoerd door het Rijk, maar op dit moment is er geen premiekoopregeling

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit is een taak van de Rijksoverheid. Het invoeren van een financieringssysteem ten behoeve van betaalbare woningen, bijvoorbeeld via subsidie, specifiek voor 1 provincie vraagt een enorm groot financieel vermogen, extra ambtelijke capaciteit en is voor de provincie erg risicovol.

2. Betaalbaar wonen is een recht!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W2.4 Doorstroming bevorderen: Doorstroming bevorderen.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord, maar indirect draagt de provincie hier wel aan bij, bijvoorbeeld door stimuleren van innovatieve woonvormen (zoals seniorenwoningen). Ook is er een challenge georganiseerd in 2022 door de provincie om doorstroom te stimuleren.

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

We vinden doorstroming een belangrijk thema. Voor het stimuleren van woonvormen voor senioren, stelt PZH in 2024, 2,5 miljoen beschikbaar. Tot op heden worden deze middelen elk jaar volledig uitgeput. Eventueel kan PS hier meer inzet op plegen door meer middelen ter beschikking te stellen. Orde van grootte is meer dan € 1 miljoen jaarlijks.

Het optimaliseren van het nieuwbouwprogramma zodat doorstroming wordt bevorderd. Door bepaalde typen woningen te laten programmeren waar vraag naar is, bv woningen voor senioren of voor grote gezinnen zodat er verhuisbewegingen op gang komen. Op dit moment vindt een nulmeting plaats om dit goed in beeld te brengen.

3. Zelfbewoning

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W3.1 Wonen is nutsvoorziening: Wonen is uitsluitend een nutsvoorziening en geen verdienmodel!

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. De provincie zet zich in voor betaalbare woningen, niet het tegengaan van woningen als verdienmodel.

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

De provincie staat op het standpunt dat een woning voorziet in een eerste levensbehoefte, daarom stuurt de provincie stevig op het aandeel betaalbare woningbouw in de regionale woningbouwprogramma's. Opgemerkt dient te worden dat de vrije marktsector voor woningbouw ook een belangrijke rol speelt op de woningmarkt en met name als de woonkwaliteit zich goed verhoudt tot de huurprijs is daar niets mis mee. Daarnaast kunnen (institutionele) woningbeleggers die langdurig betrokken zijn in een gebied kunnen ook de rol van een stedelijk partner vervullen van een gemeente.

4. Het Leefbaarheidslabel

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W4.4 Aanbevelingen leefbaarheidsscore: Maak aanbevelingen om de leefbaarheidsscore te verhogen.

2. Ingedeeld in commissie

Ruimte en Milieu

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. Er wordt op gerefereerd naar dit punt, waarbij een toekomstbestendige leefomgeving topprioriteit is. Zo wordt er gezegd: "Wonen is meer dan een dak boven je hoofd. Om sociale structuren te versterken ondersteunen we faciliteiten voor werken, leren, zorg, sport, ontmoeting en ontspanning."

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

In het Burgerakkoord is het invoeren van een leefbaarheidsscore en het beslispunt dat de leefbaarheidsscore definieert niet aangenomen door de burgerraad. De provincie zelf maakt geen gebruik van een leefbaarheidsscore.

We kennen wel de Leefbaar-o-meter van het Rijk en de monitor leefomgeving voor onze eigen provincie. We doen niet concreet aanbevelingen om de leefbaarheid van de provincie te verbeteren, maar door ons beleid te actualiseren verbeteren we deze indirect wel.

4. Het Leefbaarheidslabel

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W4.5 Betrekken inwoners en bedrijven bij leefbaarheid: Betrek inwoners en bedrijven bij het verbeteren van de leefbaarheidsscore.

2. Ingedeeld in commissie

Ruimte en Milieu

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. Dit punt is erg specifiek voor het coalitieakkoord. Er wordt in het coalitieakkoord regelmatig vermeld dat de provincie de leefomgeving toekomstbestendig maakt in samenwerking met de omgeving. Daarnaast vereist de Omgevingswet dat er aan participatie wordt gedaan in beleid en uitvoering. Dit is wat het coalitieakkoord zegt over de omgevingswet en participatie: "Onze inzet is een herziening van het omgevingsbeleid per jaar. Hierdoor kunnen we inspraak en participatie goed vormgeven en voorkomen we dat procedures voor herzieningen door elkaar gaan lopen" (p.31)

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Veel van wat de provincie doet heeft betrekking om de leefomgeving en regelmatig ook op de leefbaarheid. Nu de Omgevingswet in werking is getreden, is ook participatie een vereiste. Daarnaast hebben we in onze participatievisie (2018) ook vastgesteld dat we het belangrijk vinden inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden te betrekken bij wat we doen.

We hebben de afgelopen jaren al stappen gezet op het gebied van participatie. We adviseren inwoners en bedrijven te blijven betrekken bij beleidsontwikkeling en -uitvoering. De leefbaarheidsscore is niet in het Burgerakkoord opgenomen, maar een groot deel van ons beleid heeft ook invloed op de leefbaarheid van onze provincie. Dus door inwoners en bedrijven te betrekken bij beleidsontwikkeling en -uitvoering zullen ze indirect ook betrokken worden bij het verbeteren van de leefbaarheid van onze provincie.

Naast bovenstaande worden inwoners momenteel al betrokken bij de leefbaarheid door middel van diverse citizen science-projecten, zoals burgermeetnet Geluid Rotterdam The Hague Airport, burgermeetnet Geluid langs provinciale wegen voorgenomen op basis nieuwe Actieplan Geluid en Samen Luchtkwaliteit Meten. Dit soort initiatieven zijn ook een goede manier om inwoners direct te betrekken bij de leefbaarheid van onze provincie.

5. Samen slimmer ombouwen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W5.1 Prioriteit ombouwen karakteristieke panden naar woningen: Geef prioriteit aan het ombouwen van karakteristieke gebouwen naar woningen: Gemeentes moeten woningbouwprojecten die karakteristieke panden op een aansprekende manier renoveren een speciale status geven, zodat ze volgens versnelde procedures kunnen worden gerealiseerd.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Bij het vergroten van de woningvoorraad stimuleren en helpen we partijen om bestaande gebouwen en gebieden optimaal te benutten." (p.7) Hierbij is ombouwen van karakteristieke panden een optie.

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Het renoveren en ombouwen van karakteristieke gebouwen tot woningen valt buiten de provinciale inzet vanuit erfgoed. De kern van ons erfgoedbeleid blijft het beschermen van ons erfgoed. We zetten ons in om deze monumenten te behouden, toegankelijk en beleefbaar te maken. We zetten daarbij o.a. in op het stimuleren van restauratie en herbestemmen van rijksmonumenten. Dat is dan ook de focus (rijksmonumenten). Om herbestemming te stimuleren zetten we onze aanjager voor herbestemming van cultureel erfgoed in. Hij helpt eigenaren bij het vinden van een nieuwe bestemming voor monumenten die leeg staan of waar leegstand dreigt. Dat kan ook herbestemming tot woningbouw zijn. De vraag van het Burgerberaad is breder, dat past niet bij de inzet en capaciteit van PZH.

5. Samen slimmer ombouwen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W5.2 Kantoorpanden ombouwen vóór nieuwbouwvergunning: Eerst langdurig leegstaande kantoorpanden ombouwen: Gemeentes mogen voor nieuwbouwplannen voor een bepaald type woning geen vergunning verlenen zolang vergelijkbare woningen gerealiseerd kunnen worden door ombouw van een leegstaand kantoorpand.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. Het ombouwen van kantoorpanden wordt letterlijk genoemd met als doel vergroten van woningvoorraad. Er wordt geen onderscheid gemaakt in prioriteit tussen nieuwbouw en bestaande bouw. Er staat: "Bij het vergroten van de woningvoorraad stimuleren en helpen we partijen om bestaande gebouwen en gebieden optimaal te benutten. Daarbij kan gedacht worden aan de splitsing van grote woningen, vermindering van leegstand, verdieping erbij, functiemenging en/of ombouwen van bestaande kantoren en winkels naar woningen. De verwachting is dat hiermee tienduizenden woningen gerealiseerd kunnen worden." (p.7-8)

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

De woningbouwopgave is dusdanig groot, dat het onwenselijk is om locaties te laten wachten op vaak ook complexe transformatie van kantoren naar woningen. We helpen een initiatief graag verder door kennis te delen rond transformatielocaties en de inzet van de instrumentenkoffer. In algemene zin stuurt de provincie op goed ruimtegebruik.

5. Samen slimmer ombouwen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W5.4 Ombouw-kansenkaart: Maak een “ombouw-kansenkaart”: Gemeentes moeten een lijst opstellen met kansrijke locaties, en voor deze “ombouwopportunities” stimulerende regelgeving maken. Inwoners en projectontwikkelaars mogen potentiële locaties aandragen die aan de lijst moeten worden toegevoegd als ze voldoen aan door de provincie en gemeente opgestelde criteria

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord.

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

In het verleden heeft de provincie hier ervaring mee opgedaan in het programma slim ruimtegebruik. Eventueel kan dit opnieuw worden gedaan, waarbij ook nieuwe thema's kunnen worden meegenomen (bijvoorbeeld energie labels van kantoorpanden). Dit vraagt echter inzet van (externe) expertise. Inschatting 100.000 euro procesgeld en personele inzet t.b.v. het begeleiden van het onderzoek en om de uitkomsten actief te verspreiden.

5. Samen slimmer ombouwen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W5.5 Invloed voor buurtbewoners bij ombouwprojecten: Geef inwoners invloed op ombouwprojecten in hun omgeving: Gemeentes moeten bij herontwikkelingsprojecten participatie van buurtbewoners organiseren, en bij vergunningsverlening voorrang geven aan projecten die breed gedragen worden of op een andere manier bijdragen aan sociale cohesie.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. De omgevingswet vereist wel dat er aandacht is voor invloed van stakeholders waaronder inwoners, dus als de provincie een rol speelt bij ombouwprojecten moet er ook een participatietraject worden georganiseerd. Over de omgevingswet staat: "Wij zijn klaar voor de invoering van de omgevingswet per 1 januari 2024." (p.31)

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

De provincie is niet direct betrokken bij de realisatie van ombouwprojecten. Dit is primair een taak voor de gemeenten. Participatie wordt al via de Omgevingswet geregeld. Het is aan de gemeenten om te bepalen aan welke additionele voorwaarden, zoals het stimuleren van sociale cohesie, moet worden voldaan.

Wat de provincie wel aanbiedt aan gemeenten is de provinciale Vliegende Brigade. Gemeenten kunnen daarmee experts inhuren. Onder deze experts bevinden zich ook mensen met expertise op het gebied van bestemmingsplannen en het doorlopen van bestemmingsplanprocedures.

Meer informatie over de Vliegende Brigade is te vinden op:

<https://www.zuid-holland.nl/online-regelen/subsidies/subsidies/vliegende-brigade-zuid-holland-woningbouw/>

6. Van woningmarkt naar basisvoorziening

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W6.1 Het puntensysteem toepassen op alle huurwoningen: Het puntensysteem toepassen op alle huurwoningen.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Rijkstaak. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het puntensysteem bij sociale-huurwoningen is een taak van het Rijk. De provincie voert hier geen beleid op, wel verkondigt de provincie meermaals dat het belangrijk is dat er betaalbare woningen zijn voor minima en middengroepen.

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit betreft een taak van de Rijksoverheid en wordt al geregeld. Via het wetsvoorstel betaalbare huur wordt straks geregeld dat het WoningWaarderingsStelsel (WWS) ook van toepassing wordt op huurwoningen t/m 186 punten. Dat zijn woningen die met een huur van 1.123 Euro de middeninkomens bedienen. Het voornemen van het Rijk is dat het wetsvoorstel vanaf juli 2024 ingaat.

6. Van woningmarkt naar basisvoorziening

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W6.2 Bewijslast huurbepaling bij verhuurder: De bewijslast voor de correcte huurbepaling op basis van punten ligt bij de verhuurder

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Rijkstaak. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het rijk gaat over huurregulering.

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit wordt geregeld in de wet- en regelgeving. In het wetsvoorstel betaalbare huur wordt geregeld dat verhuurders verplicht zijn zich aan de maximale huren te houden die bij het WoningwaarderingsStelsel hoort. Verhuurders moeten de gevraagde huurprijs relateren aan de punten uit het Woningwaarderingsstelsel (WWS) en de berekening van de WWS-punten geven aan de huurder. Als een verhuurder een te hoge huur vraagt (i.r.t. het WWS), kan men een boete krijgen. Daarnaast kunnen huurders na een half jaar ook nog naar de Huurcommissie. Het voornemen van het Rijk is dat het wetsvoorstel vanaf juli 2024 ingaat.

6. Van woningmarkt naar basisvoorziening

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W6.6 Hypotheek en studieschuld: Bij het afsluiten van een hypotheek niet kijken naar de studieschuld.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Rijkstaak. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Het Rijk gaat hierover.

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit beslispunt valt buiten het juridische kader van de provincie. De beslissing hierover ligt bij het rijk.

6. Van woningmarkt naar basisvoorziening

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W6.7 Bereikbaarheid woongebieden: Meer woongebieden passend en toegankelijk maken voor bepaalde doelgroepen door de bereikbaarheid van die woongebieden te verbeteren.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. Het coalitieakkoord benoemt het algemene belang van bereikbaarheid (verschillende mobiliteitsvormen). Het erkent dat bereikbaarheid van landelijk gebied onder druk staat. Ook staat er: "Bij nieuw te ontwikkelen woonwijken zetten we in op de beschikbaarheid van openbaar vervoer, deelmobiliteit, wegen en fietsinfrastructuur vanaf het moment van oplevering." (p.9)

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

De provincie streeft er naar dat iedereen vervoer kan hebben ook mensen zonder auto. Deze ambitie staat onder meer in het door Provinciale Staten aangenomen Transitieplan OV. Dat betekent dat er soms maatwerk nodig is als regulier openbaar vervoer niet voorhanden is. Ook streeft de provincie naar zo aantrekkelijk mogelijk openbaar vervoer, om reizigers te verleiden het OV te nemen in plaats van de auto.

6. Van woningmarkt naar basisvoorziening

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W6.8 Ruimte voor bijzondere woonvormen: Meer ruimte geven aan burgerinitiatieven voor bijzondere woonvormen (tiny houses, knarrenhof, wooncoöperatie) bij nieuwbouwprojecten of leegstaande panden.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Het coalitieakkoord benoemt de de stimulerende rol van de provincie bij innovatieve vormen van woningen zoals 'tiny houses', seniorenwoningen en woningen voor starters en studenten.

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

6. Van woningmarkt naar basisvoorziening

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W6.9 Participatie potentiële bewoners: De lokale behoefte meer plek geven in nieuwbouwprojecten door participatie door potentiële bewoners, ook wel co-creatie genoemd.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. De omgevingswet vereist participatie bij plannen. Deze taak ligt hoofdzakelijk bij gemeenten bij nieuwbouwprojecten.

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Hoofdzakelijk een gemeentelijke taak. De omgevingswet heeft reeds voorzien in participatie. Als gemeenten graag zien dat lokale bewoners worden betrokken bij een nieuwbouwproject of daar een plaats in kunnen krijgen, kan men gebruik maken van de gewijzigde huisvestingswet. De aanpassing van de Huisvestingswet maakt het voor gemeenten mogelijk om middels een huisvestingsvergunning woningzoekers met een maatschappelijke of economische binding voorrang te verlenen ook bij nieuwbouwkooptoningen met een waarde tot aan 355.000 euro.

8. Klein wonen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W8.1 Provincie pakt regie: Provincie pakt regisserende rol: meer kleine woningbouw in steden én dorpen.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Komt gedeeltelijk overeen. In het coalitieakkoord wordt gesproken over de coördinerende/regisserende rol in algemene zin: “Gezien de grote en ingewikkelde opgave die voor ons ligt, zien we een belangrijke coördinerende, verbindende en regisserende rol voor onszelf.” Verder staat: “We helpen en ondersteunen regio’s bij de totstandkoming van regioafspraken. Als er geen regioafspraken komen of de resultaten van die afspraken uitblijven, grijpen we in”. Daarnaast is in het coalitieakkoord opgenomen dat de provincie nieuwe en innovatieve vormen stimuleert van wonen en daarbij speciale aandacht heeft voor woonunits met een kleinere oppervlakte.

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Een woning voorziet in een eerste levensbehoefte, daarom stuurt de provincie stevig op het aandeel betaalbare woningbouw in de regionale woningbouwprogramma’s. Dit geldt zowel in de stedelijke- als in de landelijke gemeenten. De provincie stuurt nu niet op de oppervlakte van een woning, maar wel op de locatie en op de prijsklasse.

Mogelijkheden om te sturen op woningen met een kleiner oppervlakte zijn:

- Een minimaal aantal te realiseren woningen per hectare op te nemen in de Omgevingsverordening.
- Een specifieke subsidie voor bijvoorbeeld optoppen en kangoeroewoningen is mogelijk. Daarbij moet worden gekeken naar de voorwaarden en de nadere uitwerking

Een subsidieregeling voor bijvoorbeeld een bijdrage aan het optoppen van flats en kangoeroewoningen zal meer dan € 1 miljoen bedragen. Keuze voor het instellen van nieuwe subsidies zal in de begroting budgettair georganiseerd moeten worden.

8. Klein wonen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W8.2 Provincie stimulerende rol richting gemeenten: Wij vinden dat de provincie een meer stimulerende rol richting gemeenten moet aannemen t.a.v.: Kleinere woningbouw in bestemmingsplannen.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat: “We stimuleren nieuwe en innovatieve vormen van woningen. We hebben daarbij speciale aandacht voor woonunits met een kleinere woonoppervlakte. We denken hierbij bijvoorbeeld aan ‘tiny houses’, ‘Kangaroewoningen’ en woningen voor senioren zoals een knarrenhof en woningen voor starters en studenten.” (p.7)

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

8. Klein wonen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W8.3 Inzetten op kleinere woningen: Wij vinden dat de provincie gemeenten moet sturen op: Inzetten op kleinere woningen bij herontwikkeling van vastgoed en terreinen.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord is opgenomen dat de provincie nieuwe en innovatieve vormen van wonen stimuleert en daarbij speciale aandacht heeft voor woonunits met een kleinere oppervlakte. Kleinere woningen i.r.t. herontwikkeling van vastgoed en terreinen wordt niet specifiek genoemd in het coalitie-akkoord.

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Een woning voorziet in een eerste levensbehoefte, daarom stuurt de provincie stevig op het aandeel betaalbare woningbouw in de regionale woningbouwprogramma's. Dit geldt zowel in de stedelijke- als in de landelijke gemeenten. De provincie stuurt nu niet op de oppervlakte van de woning, maar wel op de locatie en op de prijsklasse.

Mogelijkheden op te sturen op woningen met een kleiner oppervlakte zijn:

- Een minimaal aantal te realiseren woningen per hectare op te nemen in de Omgevingsverordening.
- Een specifieke subsidie voor bijvoorbeeld optoppen en kangoeroewoningen is mogelijk. Daarbij moet worden gekeken naar de voorwaarden en de nadere uitwerking

Een subsidieregeling voor bijvoorbeeld een bijdrage aan het optoppen van flats en kangoeroewoningen zal meer dan € 1 miljoen bedragen. Keuze voor het instellen van nieuwe subsidies zal in de begroting budgettair georganiseerd moeten worden.

8. Klein wonen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W8.4 Stimuleringsmaatregelen kleiner wonen: Wij vinden dat de provincie en gemeenten: stimuleringsmaatregelen moet aanbieden om kleiner te gaan wonen.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: “We stimuleren nieuwe en innovatieve vormen van woningen. We hebben daarbij speciale aandacht voor woonunits met een kleinere woonoppervlakte. We denken hierbij bijvoorbeeld aan ‘tiny houses’, ‘Kangaroewoningen’ en woningen voor senioren zoals een knarrenhof en woningen voor starters en studenten.” (p.7) Doorstroom wordt niet specifiek benoemd maar indirect draagt de provincie hier wel aan bij door stimuleren van innovatieve woonvormen (zoals seniorenwoningen). Ook is er een challenge georganiseerd in 2022 door de provincie om doorstroom te stimuleren.

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Een woning voorziet in een eerste levensbehoefte, daarom stuurt de provincie stevig op het aandeel betaalbare woningbouw in de regionale woningbouwprogramma's. Dit geldt zowel in de stedelijke- als in de landelijke gemeenten. De provincie stuurt nu niet op de oppervlakte van de woning, maar wel op de locatie en op de prijsklasse.

Mogelijkheden op te sturen op woningen met een kleiner oppervlakte zijn:

- Een minimaal aantal te realiseren woningen per hectare op te nemen in de Omgevingsverordening.
- Een specifieke subsidie voor bijvoorbeeld optoppen of kangoeroewoningen is mogelijk. Daarbij moet worden gekeken naar de voorwaarden en de nadere uitwerking

Een subsidieregeling voor bijvoorbeeld een bijdrage aan het optoppen van flats en kangoeroewoningen zal meer dan € 1 miljoen bedragen. Keuze voor het instellen van nieuwe subsidies zal in de begroting budgettair georganiseerd moeten worden.

8. Klein wonen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W8.5 Tijdelijk leegstaande terreinen beschikbaar voor experimentele woningbouw: Wij vinden dat de provincie de gemeente moet aanmoedigen bij: tijdelijk leegstaande terreinen beschikbaar stellen voor experimentele woningbouw.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: “We stimuleren ook het gebruik van alternatieve en innovatieve instrumenten om woningen te bouwen via experimenten en pilots. . . We voeren een verkenning uit naar de mogelijkheden zelf te bouwen of eigen gronden in te zetten voor woningbouw. Daarbij waken we ervoor de markt of bestaande afspraken te verstoren.” (p.7)

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

De keuze om al dan niet mee te werken aan een initiatief is in eerste instantie aan de gemeenten. Indien woningbouw op betreffende locatie gewenst is, dan zou de provincie eventueel gebruik kunnen maken van haar instrumentarium (bijvoorbeeld een pro-actieve aanwijzing). We stimuleren gemeenten om bestaande woningvoorraad en (tijdelijk) ongebruikte gronden te gebruiken. Afgelopen jaren hebben we hiervoor het programma Flexwonen uitgevoerd, dat men bovenop de 130% behoefte kan programmeren en zijn nu gestart met het programma Optoppen. Het is uiteindelijk aan gemeenten om wel/geen planologische medewerking te verlenen.

8. Klein wonen

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W8.6 Stimuleren seniorenwoningen (55+): Wij vinden dat de provincie en gemeenten: bouwen van een aantrekkelijke mix aan seniorenwoningen (55+) moet stimuleren en mogelijk maken.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat dat we innovatieve vormen van woningen (vooral met kleine woningoppervlakte) stimuleren, denk aan woningen voor senioren zoals knarrenhof (knarrenhof wordt in beide documenten letterlijk genoemd als voorbeeld).

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt komt geheel/grotendeels overeen met het coalitieakkoord en adviseren dit punt conform formulering in het coalitieakkoord over te nemen.

9. Jong Zuid-Holland wil een huis!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W9.1 Beschikbaar stellen huisvesting studenten binnen de gemeente: De provinciale staten moet de gemeenten aansturen om meer huisvesting beschikbaar te stellen voor studenten binnen de gemeente waar de opleiding plaatsvindt.

2. Ingedeeld in commissie Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat dat er speciale aandacht is voor studenten (naast senioren en starters), maar ligt de regierol bij gemeenten.

4. Advies om het beslispunt: **Gedeeltelijk over te nemen**

5. Onderbouwing van het gegeven advies

De provincie stimuleert betaalbare woningbouw voor diverse doelgroepen via de regionale woningbouwprogrammering. Om dit te stimuleren geven we subsidies uit en vinden we het belangrijk dat onze subsidievoorzieningen worden gecontinueerd. T.b.v. onzelfstandige woonvormen, is het mogelijk om 1.250,- euro per woning subsidie te krijgen vanuit de knelpuntenpot.

Vanuit de provincie wordt momenteel geen specifieke regie gevoerd op studentenhuysvesting. Dit is wel mogelijk, mits daarvoor middelen ter beschikking worden gesteld. Gedacht kan dan worden aan het aanstellen van een provinciale aanjager t.b.v. studentenhuysvesting (1 fte). Eerder zijn signalen ontvangen dat er geen behoefte is onder studentensteden aan een provinciale rol o.h.g.v. studentenhuysvesting (zie ook brief: PZH-2022-817083112).

9. Jong Zuid-Holland wil een huis!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W9.4 Woningen voor starters: De provinciale staten moet geld beschikbaar stellen voor de gemeenten om woningen voor starters te bouwen en daarop toezien.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat dat er speciale aandacht is voor starters (naast senioren en studenten).

4. Advies om het beslispunt:

Af te wijzen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Een woning voorziet in een eerste levensbehoefte, daarom stuurt de provincie stevig op het aandeel betaalbare woningbouw in de regionale woningbouwprogramma's. Daarnaast verlenen we, via de knelpuntenpot, subsidie om de ontwikkeling van sociale huur en middenhuurwoningen mogelijk te maken. Deze inzet is ook in het belang van de starters, die op zoek zijn naar een betaalbare woning. We vinden het continueren van de subsidies daarom ook van groot belang. We hebben echter geen specifieke subsidieregeling voor starterswoningen.

9. Jong Zuid-Holland wil een huis!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W9.5 Huisvesting specifieke doelgroepen: De Provinciale Staten moet erop toezien dat de gemeenten huisvesting regelen voor daklozen, thuislozen en maatschappelijk sociaal beperkte jongeren.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt gesproken over samenwerkingsverbanden tussen provincie, "gemeenten, woningbouwcorporaties en andere bouwpartners over huisvesting van bijzondere doelgroepen, zoals: dak- en thuislozen, arbeidsmigranten, asielzoekers, statushouders en ex-gedetineerden." (p.7). Ook wordt benoemd dat de provincie "meer wettelijke taken [krijgt] op het terrein van de woningbouw, volkshuisvesting en toezicht op de asielopvang." (p.6)

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Het coalitieakkoord verwijst naar de het voorstel voor de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting. Door de val van het kabinet is de planning en inwerkingtreding onduidelijk. In het wetsvoorstel krijgt de provincie een toezichtstaak om er voor te zorgen dat gemeenten onderling binnen een regio tot een evenwichtige verdeling van de huisvesting komen voor urgente aandachtsgroepen (w.o dak- en thuislozen en maatschappelijk sociaal beperkte jongeren). Zodra de wet in werking treedt kan de provincie deze taak gaan uitoefenen. Op dit moment is het nog onduidelijk of er extra middelen beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering. Als die er niet zijn, zullen we met een voorstel voor de uitvoering komen. We hebben echter geen specifieke subsidieregeling voor starterswoningen.

10. Participatie & Inspraak bij wonen in Zuid-Holland

1. Over welk besispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W10.1 Blijvend inzetten van participatie: We willen participatie en inspraak blijvend inzetten bij besluitvorming op het dossier 'Wonen' in Zuid-Holland.

2. Ingedeeld in commissie

Bestuur, Maatschappij en Middelen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. In het coalitieakkoord staat het algemeen belang van participatie: "We houden in onze planvorming en bij onze besluiten rekening met participatie door inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers." (p.32)

4. Advies om het besispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

10. Participatie & Inspraak bij wonen in Zuid-Holland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W10.2 Duidelijke spelregels participatie: Wij willen dat provincie Zuid-Holland samen met inwoners duidelijke spelregels opstelt, waardoor het helder wordt wat wij van elkaar kunnen en mogen verwachten bij participatie.

2. Ingedeeld in commissie

Bestuur, Maatschappij en Middelen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. Er wordt verwezen naar het gezamenlijk actualiseren van onze participatievisie en -principes aan de huidige tijd.

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Momenteel heeft de provincie Zuid-Holland [een participatievisie en –principes](#). Deze visie en –principes zijn in 2018 vastgesteld en worden momenteel geactualiseerd. De provincie wil met de actualisatie van het beleid duidelijke kaders en uitgangspunten bieden voor het vormgeven van participatie. De actualisatie wordt participatief vormgegeven waarbij verschillende doelgroepen waaronder inwoners worden betrokken. Naast de beleidsactualisatie wordt op dit moment ook een participatieverordening opgesteld vanuit de wettelijke verplichting uit de Omgevingswet en de wet versterking participatie op decentraal niveau. Dit zorgt ook voor duidelijke kaders waaraan de provincie moet voldoen.

Een onderdeel in de beleidsactualisatie is ook “verwachtingsmanagement bij participatietrajecten”. Hierdoor worden betrokkenen voorafgaand aan een participatietraject geïnformeerd over wat er van hen verwacht wordt, hoe en wanneer inbreng wordt meegewogen en over wat er nog niet helder is gedurende het proces. Omdat elk traject verschillend is en maatwerk vereist zullen specifieke omstandigheden altijd in overweging moeten worden genomen.

10. Participatie & Inspraak bij wonen in Zuid-Holland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W10.3 Participatie-uitkomsten omzetten in beleid: Wij willen dat Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten burgerakkoorden/participatie-uitkomsten daadwerkelijk omzetten in beleid en hierover communiceren (publiceren) naar inwoners.

2. Ingedeeld in commissie

Bestuur, Maatschappij en Middelen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "Wij komen in het najaar 2023 met een volledige reactie op het Burgerakkoord." (p.32) ook staat er "De uitkomsten van het Burgerberaad dat plaatsvond in het eerste kwartaal 2023, zijn betrokken bij de opstelling van dit coalitieakkoord." (p.32)

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Participatie is maatwerk waarbij mede op basis van de opgave en de specifieke vraagstelling (doel) het meest geschikte participatie instrument (en bijpassend traject) wordt gekozen. Niet elke participatievraag en/of participatie instrument (denk bijvoorbeeld aan enquêtes) zal resulteren in uitkomsten die één-op-één te vertalen zijn in beleid of dit als oorspronkelijk doel (zoals bijvoorbeeld trajecten aan de uitvoer kant) hebben.

De uiteindelijke beslissing om een uitkomst van een participatietraject al dan niet over te nemen/om te zetten in beleid en te toetsen op, bijvoorbeeld, haalbaarheid en wenselijkheid en te wegen aan het algemeen belang is aan Provinciale Staten/Gedeputeerde Staten die daarvoor mandaat hebben gekregen van de kiezer.

Gelet hierop kunnen wij bij een letterlijke lezing van dit beslispunt niet adviseren het beslispunt over te nemen. Wij steunen echter wel de bredere intentie achter het beslispunt en stellen voor het beslispunt gedeeltelijk over te nemen om de volgende redenen:

Wij vinden het belangrijk dat bij elk participatietraject vooraf naar de deelnemers toe duidelijk wordt gecommuniceerd: wat het doel is van het participatietraject; welke beïnvloedingsruimte/rol zij binnen het participatietraject hebben; wat er gedaan gaat worden met de resultaten uit het participatietraject; en wat de vervolprocedure is na afloop van het traject zelf en wie daarin de eindbeslissing neemt.

Het is daarbij aan te raden bij die trajecten die als direct doel hebben te leiden tot beleidsvorming of beleidsaanpassing (zoals bijvoorbeeld; een burgerberaad) ook duidelijk te beargumenteren waarom er besloten wordt een uitkomst niet over te nemen.

Wij zien de bredere intentie achter dit beslispunt dan ook als een vraag vooraf duidelijke kaders te stellen, bijvoorbeeld door middel van een participatieplan, en ons te houden aan deze vooraf afgegeven commitment en hierover duidelijk te communiceren.

Dit is in lijn met ons huidige participatiebeleid (Participatienotitie Provincie Zuid-Holland) uit 2018 waarin is vastgesteld dat wij besluitvormingsprocedures vooraf en op begrijpelijke wijze inzichtelijk maken voor deelnemers en naar de deelnemers duidelijk communiceren hoe hun input wordt gebruikt. En we voldoen daarmee aan de Omgevingswet die op 1-1-2024 is ingegaan en de aankomende Wet versterken participatie op decentraal niveau. Hierin wordt o.a. gesteld dat de overheid duidelijke spelregels moet opstellen voor participatie, aan moet kunnen tonen wat er is gedaan met de uitkomsten van participatietrajecten en hierover duidelijk en helder moet communiceren.

10. Participatie & Inspraak bij wonen in Zuid-Holland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W10.4 Erkennen kloof: Wij willen dat Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten erkennen dat als zij zich niet committeren aan deze uitkomsten de kloof alleen maar groter zal worden.

2. Ingedeeld in commissie

Bestuur, Maatschappij en Middelen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord wordt het Burgerakkoord erkent: "Provinciale Staten hebben zich verbonden aan de uitkomsten van het Burgerberaad, dan wel afgesproken andere keuzes goed te beargumenteren." (p.32) en er wordt commitment uitgesproken om met een reactie op het Burgerakkoord te komen.

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Wij volgen bij dit beslispunt dezelfde argumentatie als bij W10.3

Voor het versterken van de band met inwoners en het herstellen van het vertrouwen is het van belang om met inwoners in gesprek te gaan over ons beleid en over onderwerpen die zij belangrijk vinden; en hun ideeën en suggesties daar waar mogelijk en wenselijk over te nemen of, daar waar dat niet het geval is, dit ook duidelijk uit te leggen.

Om die reden heeft Provinciale Staten, het burgerberaad de G1000Zuid-Holland georganiseerd. In de partnerovereenkomst met de stichting G1000.nu, organisator G1000Zuid-Holland, hebben de Provinciale Staten zich eraan gecommitteerd de uitkomsten van het burgerberaad geheel of gedeeltelijk over te nemen dan wel gemotiveerd aan te geven waarom een beslispunt niet wordt overgenomen.

De Provincie zal zich vanzelfsprekend houden aan deze afspraak. Als zodanig adviseren wij het beslispunt gedeeltelijk over te nemen.

10. Participatie & Inspraak bij wonen in Zuid-Holland

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W10.5 Evaluatie van dit Burgerberaad voor toekomstige varianten: Wij willen een evaluatie van dit Burgerberaad die openbaar gedeeld wordt met inwoners. Zodat de Provincie hiervan kan leren voor toekomstige Burgerberaden/participatie- en inspraakprocedures.

2. Ingedeeld in commissie

Bestuur, Maatschappij en Middelen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Er staat niets over dit punt in het coalitieakkoord. Wel staat er: "We organiseren tenminste twee keer een Burgerberaad door de eigen organisatie. Waarbij de kaders voor het Burgerberaad vooraf helder gecommuniceerd worden." (p.32)

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

In september 2023 is er een interne evaluatie van de G1000Zuid-Holland afgerond. Deze evaluatie was voornamelijk bedoeld om intern te evalueren in hoeverre de doelen van het burgerberaad zijn bereikt en om zowel de sterke punten als de verbeterpunten te identificeren.

Er wordt op dit moment gewerkt aan het plan van aanpak voor een officiële externe evaluatie van het Burgerberaad. De voorlopige verwachting is dat deze evaluatie na de zomer zal worden afgerond.

11. Een huurwoning is geen voorziening maar een thuis!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W11.2 Focus op huisvesting: Menselijke maat centraal stellen in de besluitvorming door de primaire focus terug te brengen naar huisvesting, ter vergroting van beschikbaarheid en efficiënt gebruik van bestaande bouw.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Het coalitieakkoord spreekt meermaals over het vergroten van beschikbare en betaalbare huisvesting.

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

11. Een huurwoning is geen voorziening maar een thuis!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W11.3 Betaalbaarheid en doorstroming voor generaties: Betaalbaarheid en doorstroming stimuleren voor generaties.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 1. Het komt volledig of grotendeels overeen. Het coalitieakkoord spreekt meermaals over het vergroten van beschikbare en betaalbare huisvesting en dat de provincie hier een stimulerende rol in heeft. Zie pagina 6: "We denken hierbij bijvoorbeeld aan 'tiny houses', 'Kangaroewoningen' en woningen voor senioren zoals een knarrenhof en woningen voor starters en studenten."

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Dit punt is onderdeel van gepland beleid, en kan als zodanig opgepakt worden in de geplande herzieningen gedurende deze college periode.

11. Een huurwoning is geen voorziening maar een thuis!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W11.5 leefbaarheid huurders: Het verbeteren van de leefbaarheid voor huurders in de provincie Zuid- Holland, door middel van het verduurzamen van woningen.

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 3. Het coalitieakkoord zegt hier het volgende over: we blijven ons inzetten op

* een energietransitie waar iedereen kan meeprofiteren en

* op het faciliteren van doelgroepen die niet vanzelf mee komen en hard geraakt worden door de hoge kosten van energie

4. Advies om het beslispunt:

Gedeeltelijk over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

Het verduurzamen van (huur)woningen is niet direct een taak of rol van de provincie. Wij zien echter wel dat inzet van de provincie richting gemeente, die hiervoor de eerste overheid is, zinvol is. We zetten ons in om gemeenten en hun uitvoeringspartners zoals woningcorporaties, lokale initiatieven en energiegemeenschappen te ondersteunen om de energietransitie inclusiever en rechtvaardiger verder te brengen.

Zo organiseren we hierover een kennisnetwerk en kennisdelers voor gemeenten en uitvoeringspartners. Ook is in de recent opengestelde subsidieregeling lokale initiatieven in de energietransitie financiële ruimte om projecten te ondersteunen die bijdragen aan verduurzaming van huurwoningen; onder de eerste gehonoreerde projecten zitten enkele projecten die duurzame opwekking op sociale woningbouw mogelijk maken en waar huurders direct meeprofiteren van het rendement.

Wij spelen hiernaast een rol in bovenlokale warmtesystemen en richten ons op doelgroepen zoals maatschappelijk vastgoed. In bredere context draagt de provincie met het programma/de opgave gezonde en veilige leefomgeving ook bij aan een omgeving die o.a. uitnodigt tot gezond gedrag en beschermt tegen negatieve invloeden, zoals grond- water-of luchtvervuiling, veiligheidsrisico's, geluids- en wateroverlast.

11. Een huurwoning is geen voorziening maar een thuis!

1. Over welk beslispunt uit het burgerakkoord wordt geadviseerd?

W11.6 Biobased als norm: Biobased bouwen is de norm, heeft de toekomst en zal de hittestress verminderen

2. Ingedeeld in commissie

Bereikbaarheid en Wonen

3. Uitkomst analyse overeenkomsten burgerakkoord en coalitieakkoord

Categorie 2. Deels, er is overlap. In het coalitieakkoord staat: "We richten het bebouwd gebied zoveel mogelijk toekomstbestendig in. Dat wil zeggen onder andere klimaatadaptief, energieneutraal of -positief met aandacht voor planten en dieren en met ruimte voor groen en water."

4. Advies om het beslispunt:

Over te nemen

5. Onderbouwing van het gegeven advies

We onderschrijven de stelling dat biobased bouwen de toekomst heeft.

Biobased materialen zijn vaak afkomstig van hernieuwbare bronnen, zoals planten, bomen en gewassen. Het gebruik van deze materialen vermindert de afhankelijkheid van niet-hernieuwbare bronnen, vermindert de uitstoot van broeikasgassen en helpt bij het behoud van natuurlijke hulpbronnen. Biobased materialen worden over het algemeen als gezonder beschouwd dan sommige traditionele bouwmaterialen, vooral synthetische en chemisch behandelde materialen. Ze bevatten vaak minder schadelijke stoffen en kunnen bijdragen aan een betere binnenluchtkwaliteit. Veel biobased materialen hebben gunstige thermische eigenschappen, waardoor ze effectief kunnen isoleren. Hierdoor kunnen gebouwen beter hun warmte vasthouden in de winter en koeler blijven in de zomer, waardoor de energiebehoefte voor verwarming en koeling wordt verminderd.

De provincie heeft zich dan ook tot doel gesteld dat er meer biobased gebouwd wordt. Dat doen we op de volgende wijzen:

Normstelling met Het Nieuwe Normaal

De provincie is een van de aanjagers van [Het Nieuwe Normaal](#) (HNN), een breed gedragen raamwerk van afspraken over prestatieniveaus voor circulair en biobased bouwen. Opdrachtgevers kunnen in aanbestedingen verwijzen naar HNN, en bouwers weten aan welke kaders de bouwwerken dienen te voldoen. De provincie heeft subsidie verleend aan Cirkelstad om te komen tot '[De Zuid-Hollandse Standaard](#)': een programma waarin opdrachtgevers klaargestoomd worden de normen uit HNN toe te passen.

Coalitie- en netwerkvorming

Het thema biobased bouwen wordt binnen de opgave circulaire economie geadresseerd, en komt onder meer tot uitdrukking in de coalitie Toekomstbestendig Bouwen. Mede hierom ondersteunt de provincie het [Vernieuwersnetwerk Biobased Bouwen](#), bestaande uit koplopers uit de bouw, zoals architecten, bouwbedrijven, producenten, overheden en kennisinstellingen. Ook een aantal woningcorporaties maakt deel uit van dit netwerk.